

T.C.
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
ARAŞTIRMA VE EĞİTİM GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Le

30 MARS 2016

N°

0114

SOMUT OLMAYAN KÜLTÜREL MİRAS ULUSAL ENVANTER FİŞİ

Unsurun Adı	Hıdırellez	Envanter Numarası	Onay Tarihi
Diğer Adları	Ağrice, Altı Mayıs, Aya Yorgi, Aziz George, Bahar Bayramı, Ederlez, Eğrice, Eğrilce, Hederlez, Hıdrellez, Hiderlez, Hızır ile İlyas, İderlez, İlkyaz, Mantifer, Mar Curcos, Ruz-1 Hızır (Hızır Günü)	01.0012	13.03.2013
Kısa Tanımı	<p>Hıdrellez, baharın gelişini kutlamak üzere Miladi takvimle 6 Mayıs'ta uygulanan mevsimlik bayramlardandır. Anadolu'da kış mevsiminden sonra doğanın canlanması ile bolluk ve bereket beklentisini simgeleyen gün 6 Mayıs'tır ve bugüne Hıdırellez denir. Temelinde Hızır kültü bulunur. Aynı zamanda Hızır ve İlyas peygamberlerin yeryüzünde bulunduğu inanan gündür.</p> <p>Hıdırellez öncesi evlerde temizlik yapılır, çeşitli yemekler hazırlanır ve "hıdırlık" denilen bol ağaçlı ve pınarı olan mesire alanlarına gidilerek piknik yapılır. Burada çeşitli oyunlar oynanır, eğlenceler düzenlenir. Kimi yerlerde mesire alanının ortasında dev bir ateş yakılır. Ateşin üzerinden dualar ve mâniler söylenerek en az üç kere atlanır. Ağaçlara bez bağlanarak adak adanır. Çömleklerin içine dilekler yazılarak akşamdan gül ağacının dibine konulur. Ertesi gün bir araya toplanmış olan kadınlar, çömleği ortaya koyarak mâniler eşliğinde dileklerini yazdıkları kağıtları çıkarmaya başlarlar. Kimi zaman da dileklerin Hızır'a ulaşması için istenilen şeyler küçük bir kağıda yazılarak bir akarsuya veya denize atılır.</p> <p>Hıdırellez, Türkiye'nin pek çok yerinde doğanın canlanmasıyla birlikte maddi ve manevi olarak kendilerini yeni bir yıla hazırlamak isteyen Müslüman ve Hıristiyan topluluklar tarafından aynı günde kutlanmaktadır.</p>		
SOKÜM ALANLARI	Doğa ve Evrenle İlgili Bilgi ve Uygulamalar; Sözlü Gelenekler ve Anlatımlar, Performans Sanatları, Toplumsal Uygulamalar, Ritüeller ve Festivaller		
Coğrafi Dağılım (Unsur İçin Envanter Formu Gönderen İller)	Afyonkarahisar, Amasya, Bartın, Bilecik, Çanakkale, Edirne, Elazığ, Giresun, Gümüşhane, Hatay, Isparta, İstanbul, İzmir, Kahramanmaraş, Karabük, Karaman, Kırıkkale, Kırklareli, Kocaeli, Konya, Mardin, Muş, Ordu, Sakarya, Samsun, Sinop, Sivas, Tekirdağ, Tokat, Uşak, Yozgat, Zonguldak		
Başvurulan İlgili Topluluk, Grup ve Bireyler (Unsurla ilgili koruma faaliyeti bulunanlar)	Edirne Fotoğraf Sanatı Derneği, Trakya-Balkan Türkleri Kültür ve Dayanışma Derneği, Edirne Kültür Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği, Edirne Roman Kültürünü Araştırma Geliştirme Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği, Yörtürk Vakfı, İzmir Balkan Göçmenleri Kültür ve Dayanışma Derneği, Somut Olmayan Kültürel Miras Enstitüsü, Aksu Köyü Kadınları Dayanışma Derneği		

Onaylayan
22.03.2016Şehinşah ONAY
SOKÜM Daire BaşkanıHazırlayan
22.3.2016Döndü ARCA ODABAŞI
Ulusal Envanterler Şube Müdürü

REPUBLIC OF TURKEY
MINISTRY OF CULTURE AND TOURISM
GENERAL DIRECTORATE OF RESEARCH AND TRAINING
THE FORM OF ICH NATIONAL INVENTORY OF TURKEY

Name of the Element	Hıdırellez	Inventory Number	Date of Approval
Other Names of the Element	Ağrice, Altı Mayıs, Aya Yorgi, Aziz George, Bahar Bayramı, Ederlez, Eğrice, Eğrilce, Hederlez, Hıdrellez, Hiderlez, Hızır ile İlyas, İderlez, İlkyaz, Mantifer, Mar Curcos, Ruz-1 Hızır (Hızır Günü)	01.0012	13.03.2013
Brief Description of the Element	<p>Hıdrellez is a seasonal celebration which is celebrated on May 6th according to the Gregorian Calendar for welcoming the Spring. 6th of May symbolizes expectation for the reborn of the nature, fertility and prosperity after the Winter and recognized as Hıdrellez. It is based on Hızır cult, it is also believed that Hızır and İlyas, who are believed to be prophets, are meet each other on this day. On the eve of Hıdrellez, houses are cleaned, various traditional meals prepared and on May 6th people have picnics on green and watery spaces which are called “Hıdırlık”. Various games, competitions and amusements organized and a bonfire is lighted on the middle of the picnic area. People jump over three times from the bonfire while praying and singing quadrants called “Mani”. Ribbons are tied to the trees for wishes and vows are taken in case of wishes come true. On the eve of Hıdrellez women write their wishes to the small papers and put into a pot. Pot is left under a rose tree. On the day of Hıdrellez, women gather around, put the pot in the middle of them and take out their wish papers from the pot while singing manis. In some regions wishes are also written on the small papers and thrown to a river or sea for aiming their wishes would reach Hızır.</p> <p>Hıdırellez is celebrated by both Muslim and Christian communities who want to prepare themselves to spiritual revival of nature and New Year on the same day in different regions of Turkey.</p>		
ICH DOMAIN(S)	Knowledge and Practices Concerning Nature and the Universe; Oral Traditions and Expressions; Performing Arts; Social Practices, Rituals and Festive Events.		
Geographical Distribution (Cities submitted inventory form for the element)	Afyonkarahisar, Amasya, Bartın, Bilecik, Çanakkale, Edirne, Elazığ, Giresun, Gümüşhane, Hatay, Isparta, İstanbul, İzmir, Kahramanmaraş, Karabük, Karaman, Kırıkkale, Kırklareli, Kocaeli, Konya, Mardin, Muş, Ordu, Sakarya, Samsun, Sinop, Sivas, Tekirdağ, Tokat, Uşak, Yozgat, Zonguldak		
Related, communities, groups and individuals consulted (those provided evidence for safeguarding the element)	Edirne Art of Photography Association, Thracian-Balkanic Turks Culture and Solidarity Association, Edirne Culture Aid and Solidarity Association, Edirne Roma Culture Research Development Aid and Solidarity Association, Foundation of Yörtürk, İzmir Balkan Migrants Culture and Solidarity Association, Association of ICH Institution, Aksu Village Women Cooperation Association		

Approved by
22/03/2016

Şehriban ONAY
Head of ICH Department

Prepared by
22.3.2016

Döndü Akçay ODABAŞI
Döndü Akçay ODABAŞI

Department Manager of National
Inventories